

Dosarul nr.3ra-774/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – C. Guzun

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Muruianu, E. Palanciuc, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Alexandr Guțul,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de către Alexandr Guțul
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actelor
administrative și obligarea stabilirii pensiei pentru limita de vârstă în condiții
avantajoase,

împotriva deciziei din data de 28 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin
care s-a admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat
hotărârea din data de 24 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani cu
emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii,

constată:

La 30 octombrie 2019 Alexandr Guțul a depus acțiune în contenciosul
administrativ, concretizată ulterior, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale,
prin care a solicitat anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești
nr. 13/2018/27835 din 13 septembrie 2018 privind refuzul stabilirii pensiei pentru
limita de vârstă, anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești nr.
13/2019/27622 din 15 august 2019 privind refuzul stabilirii pensiei pentru limita de
vârstă, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2115/19 din 09
octombrie 2019 pe marginea cererii prealabile și obligarea Casei Naționale de
Asigurări Sociale să emită o nouă decizie de admitere a cererii privind stabilirea
pensiei pentru limita de vârstă în condițiile avantajoase pentru perioada 12 decembrie
1989 – 13 octombrie 1995. (f.d.2-4,36-37)

În motivarea acțiunii Alexandr Guțul a indicat că la 03 august 2018 s-a adresat
la Casa teritorială de Asigurări Sociale Hîncești cu cerere privind stabilirea pensiei
pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

Prin decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești nr. 13/2018/27835
din 13 septembrie 2018 s-a refuzat în stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în
condiții avantajoase din motivul că la data depunerii cererii pentru stabilirea pensiei
pentru limita de vârstă în condiții avantajoase nu a confirmat stagiul de 10 ani de

cotizare la lucrările prevăzute în lista aprobată de către Guvern, ori din actele anexate s-a confirmat stagiul de numai 5 ani, 1 lună.

Reclamantul a menționat că s-a adresat la organele de resort pentru a obține informația necesară și a dovedi condițiile grele de muncă și stagiul de cotizare necesar. Astfel, la 05 august 2019 documentele obținute le-a depus la Casa teritorială de Asigurări Sociale Hîncești pentru a revedea situația în privința stabilirii pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

Prin decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești nr. 13/2019/27622 din 15 august 2019 s-a respins cererea lui Alexandr Guțul, motivând că acesta nu confirmă activitatea în condiții de muncă foarte nocive și foarte grele în temeiul cărora se oferă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase.

La 06 septembrie 2019 reclamantul s-a adresat cu cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând anularea deciziilor de refuz în stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase cu emiterea deciziei cu includerea perioadei din 12 decembrie 1989 – 13 octombrie 1995, în care a lucrat în funcția de fierar manual în sovhozul Mereșeni, în condiții foarte nocive și grele, care îi acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă conform listei 1.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G2115/19 i s-a refuzat în stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase, pe motivul neprobării acestui fapt.

În opinia reclamantului, deciziile organului de asigurări sociale de refuz în stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase sunt ilegale, neîntemeiate și îi încalcă dreptul la o viață decentă și la o pensie corespunzătoare, or, prin actele prezentate Casei Naționale de Asigurări Sociale a confirmat integral vechimea în muncă.

Așa, conform carnetului de muncă, la 02 ianuarie 1990, a fost angajat în sovhozul Mereșeni în funcția de forjor de gr. 5, unde a activat până 13 octombrie 1995.

Totodată, nu s-a ținut cont că: prin ordinele nr. 59-c din 21 octombrie 1991, nr. 37-c din 04 mai 1993, nr. 56-c din 29 august 1994 i s-a acordat concediu de odihnă anume din această funcție. Ulterior, în baza dispoziției nr. 53-c din 16 octombrie 1995 a fost transferat din funcția de fierar de la sectorul mecanic ca lucrător al brigăzii viticole nr. 6 din 13 octombrie 1995. Prin confirmarea nr. 03 din 20 mai 2019, semnată de către directorul SRL „Meresagro”, Zinaida Pascal și contabilul-șef Vera Rusnac, se confirmă faptul că a activat în sovhoz în funcția de forjor în perioada 12 decembrie 1989 – 13 octombrie 1995, îndeplinind manual lucrările de forjor.

Reclamantul a mai menționat că Primarul com. Mereșeni prin scrisoarea nr. 10-03-p din 10 septembrie 2019 i-a adus la cunoștință că toată informația din arhivă ce vizează activitatea reclamantului în calitate de fierar manual la sovhozul Mereșeni în condiții grele și nocive deja i-a fost eliberată integral.

Alexandr Guțul a indicat că pentru perioada de 8 luni ce nu îi ajungea pentru un stagiul general a achitat suma 1 432 lei, în conformitate cu anexa nr. 1 la contractul de asigurare socială nr. 1168/21075 din 28 decembrie 2018. Astfel, a considerat că întrunește atât stagiul necesar, cât și vârsta pentru dreptul la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

Prin hotărârea din data de 24 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea depusă de Alexandr Guțul, s-a anulat decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești nr. 13/2018/27835 din 13 septembrie 2018 privind refuzul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, s-a anulat decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Hîncești nr. 13/2019/27622 din 15 august 2019 privind refuzul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, s-a anulat decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-2115/19 din 09 octombrie 2019 pe marginea cererii prealabile, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită o nouă decizie de admitere a cererii lui Alexandr Guțul privind stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase cu includerea perioadei 12 decembrie 1989 – 13 octombrie 1995. (f.d. 120, 122-126)

Instanța de fond a apreciat ca fiind neîntemeiate concluziile organului de asigurări sociale precum că prin documentele prezentate nu s-a confirmat faptul activității lui Alexandr Guțul în funcția de forjor la forjERIA manuală și respectiv neexistența temeiului de stabilire a pensiei, ori activitatea acestuia este confirmată prin carnetul de muncă și alte acte suplimentare ce confirmă stagiul de cotizare reflectat în carnetul de muncă. Mai mult, organul de asigurări sociale nu poate priva persoana de dreptul la pensie în condiții avantajoase justificându-și poziția pe motive formale. La caz, înscrierea sumară din carnetul de muncă privind stagiul de cotizare este confirmată în baza altor documente prezentate suplimentar de către Alexandr Guțul.

Casa Națională de Asigurări Sociale la 22 august 2020, în termen, a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată. (f.d. 129-130, 136-140)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 28 aprilie 2021 a admis apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a casat hotărârea din data de 24 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani cu emiterea unei noi hotărâri, prin care a respins acțiunea înaintată de către Alexandr Guțul. (f.d. 183, 184-197)

Instanța de apel a constatat că legislația pertinentă a instituit următoarele condiții pentru stabilirea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase și anume: realizarea unui stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă de cel puțin 10 ani compleți în condiții speciale (avantajoase/nocive), diminuarea vârstei standard de pensionare cu 5 ani; realizarea unui stagiul complet de cotizare de 34 de ani și atingerea vârstei de pensionare.

Totodată, instanța de apel a constatat că Alexandr Guțul nu a demonstrat că a activat în condiții nocive în perioada 12 decembrie 1989-13 octombrie 1995, ori nu a prezentat probe ce ar corespunde rigorilor subpct. 2 și pct. 12 din Instrucțiunea privind modul de aplicare a Listei locurilor de muncă încadrate în condiții deosebite în temeiul căreia se acordă pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase și de confirmare a stagiului special aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 256 din 27 martie 2018 și anume nu indică perioadele de muncă ce se includ în stagiul de cotizare special; profesia; funcția; caracterul muncii efectuate; compartimentul, codul și denumirea activității din Listă la care se raportează această perioadă de lucru; documentele perioadei respective în baza cărora este eliberată adeverința în cauză (ordin de angajare, contract individual de muncă, fișa de evidență și evaluare a locului de muncă, procesele tehnologice, sarcini de lucru, registrul de urcare –

coborâre în subteran, statele de personal, jurnalul individual de control dozimetric, jurnalul de predare a surselor radioactive, fișa rezultatelor de defectoscopie a pieselor și articolelor, instrucțiunea de serviciu etc.).

Curtea de Apel Chișinău a mai menționat că chiar și ipoteza în care, activitatea lui Alexandr Guțul în cadrul sovhozului „Mereșeni” în condiții nocive, ar fi fost confirmată, pe lângă neîndeplinirea cerinței legale de confirmare a condițiilor nocive de muncă, acesta nu întrunește nici condiția vârstei, în vederea stabilirii pensiei.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Alexandr Guțul prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din data de 24 iulie 2020. (f.d.205-210)

În motivarea recursului Alexandr Guțul a indicat că instanța de apel nu a cercetat, nu a apreciat corect, în ansamblu și sub toate aspectele probele prezentate prin care se confirmă activitatea sa în calitate de fierar manual de gr. V al sovhozului „Mereșeni” în condiții foarte nocive și grele în perioada 12 decembrie 1989-13 octombrie 1995 și care îi acordă dreptul la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 28 aprilie 2021.

La 12 mai 2021, în termen, Alexandr Guțul a expediat în adresa instanței de apel recursul nemotivat. (f.d. 202-203)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din data de 28 aprilie 2021 a fost notificată lui Alexandr Guțul la 28 mai 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la fila dosarului 199.

Alexandr Guțul s-a conformat prevederilor legale și la 21 mai 2021 a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un

drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Alexandr Guțul, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Alexandr Guțul, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh